

Četrtemu zvezku na pot

Pričujoči zvezek "Pesmi in glasba z južne Koroške" je posvečen devetdesetletnici Milke Hartman.

Pesnica je s svojim lepim jezikom, bodisi knjižnim ali narečnim, že zdavnaj presegla Libuško polje in v polni meri izpolnila vse, kar je zahtevala in pričakovala od sebe kot pesnica. Njen svet, še pod vplivom "goriškega slavčka", najbrž mlajšemu rodu, ki išče svojo identiteto deloma v multikulturnih vizijah, ne pove več toliko, zato vidi v njem predvsem nostalgijo.

Milka Hartman je po svoje nadaljevala bukovniško tradicijo, saj je literarno delo po plebiscitu skoraj zamrlo, šola pa ni bila zmožna dati potrebne jezikovne osnove. Med samorastniki ostaja to, kar si želi biti: zelo dobra. In to, ponavljam, tudi je. Kot "prva pevka vasi" pa žal zbujaja še vse premalo pozornosti. Nadvse posrečene so njene še ne prav ocenjene narečne pesmi z Libuškega puēla, saj bi le redkokdo verjel, da je pliberško narečje, polno diftongov, štekanja in nosnikov, tako močno združljivo s poezijo - estetsko in leksikalno, npr. "Bandrovka": "Na sviētū štīēm sa mēne štək gudi,/ da mēram zmirēm bondrati,/ za ma nikiēr ta pravga domu ni,/ oh, bo pa kej v večnosti...". Takih poskusov je na Koroškem spričo velikega števila avtohtonih in nadvse dinamičnih govorov za čude malo. Pesniki pač niso več tako zasidrani v narečjih - v tej jezikovni kontinuiteti od praslovanščine do današnjih dni.

Milka Hartman je napisala okoli 600 pesmi, od teh pa je, kot priča priložen seznam, uglasbenih 321. Do zdaj se je njenih besedil poslužilo 20 skladateljev, med njimi Marko Bajuk, France Czigan, Hanzi Gabriel, Hanzi Artáč, Janez Petjak in drugi (glej spodaj).

Zvezek vsebuje 23 pesmi in instrumentalnih skladb, kot so jih junija 1992 predstavili v Pliberku in Velikovcu VIS Lipa-Velikovec, Pevski krožek Graških študentov, PIS Žvabek in MoPZ Edinost "Foltej Hartman" iz Pliberka. Gre mdr. za nove pesmi, namenjene mladini, v stilu swinga in jazza, bolj kot za znane in tradicionalne, pa čeprav sta na programu tudi priljubljeni "Ob reki Dravci" in "O Podjuna".

Zvezek naj hkrati služi izmenjavi informacij med zbori, da bodo na primer tudi Selani in Ziljani vedeli, kaj se trenutno dogaja v Podjuni - in obratno. Če Vam je takšen zvezček všeč, Vas vabiva, da sestavite podobno zbirko oziroma naju obvestite, ko boste izdajali kasete - pomagala Vam bova. Sicer pa ste še naprej vabljeni, da zbirate gradivo, sodelujete s prispevki, poročili iz glasbenega življenja in nama, kot doslej, pošiljate še neobjavljene priredbe ali skladbe na naslov: E.Logar, Institut für Musikethnologie, Leonhardstraße 15, A-8010 Graz ali, L.Karničar, Institut für Slawistik, Mozartgasse 14, 8010 Graz. Tistim, ki so se že oglasili, se zahvaljujema, drugi pa ste vabljeni. Tako se bo z Vašo pomočjo poživila glasbena dejavnost na Koroškem.

Bertej in Ludvik